

Expunere de motive

1. Situația actuală

În prezent, articolul 30 din **Legea nr. 500/2002** privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, precizează că Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului se include în bugetul de stat și se repartizează unor ordonatori principali de credite ai bugetului de stat și ai bugetelor locale, pe bază de hotărâri ale Guvernului, pentru finanțarea **unor cheltuieli urgente sau neprevăzute apărute în timpul exercițiului bugetar**. Conform articolului menționat, alocarea de sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru bugetele locale, se face prin majorarea sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat sau a transferurilor de la bugetul de stat către bugetele locale pentru investiții finanțate parțial din împrumuturi externe, după caz.

În anul 2014, prin **Ordonanța de urgență nr. 83/2014** privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, cu completările și modificările ulterioare, s-a prevăzut că, prin derogare de la prevederile articolului 30 alin. (2) și (3) din **Legea nr. 500/2002**, cu modificările și completările ulterioare, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pot fi alocate sume ordonatorilor principali de credite ai bugetelor locale, prin majorarea sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, **pentru plata cheltuielilor curente și de capital**. OUG 83/2014 prevede că ordonatorii de credite sunt cei ce răspund de modul de utilizare a sumelor alocate, în conformitate cu dispozițiile legale.

După intrarea în vigoare a OUG 83/2014, sumele alocate fondului de rezervă au crescut în timp ce repartizările din acest fond s-au făcut preponderent în afara cadrului legal creat prin **Legea 500/2002**. Astfel, alocările s-au făcut fără a fi evidențiată natura urgentă sau neprevăzută a cheltuielilor care urmau să fie finanțate din acest fond. Mai mult, repartizările au fost făcute pentru finanțarea atât a unor cheltuieli de capital cât și a cheltuielilor curente, fără a fi incluse în hotărârile de Guvern criterii legate de modul în care au fost selectați ordonatorii de credite sau cum au fost calculate sumele. În afara urgențelor (cauzate de calamități sau epidemii), cea mai mare parte din fondul de rezervă bugetară a fost destinată unor cheltuieli care ar fi trebuit luate în calcul la fundamentarea bugetului de stat.

Atât mass-media cât și Consiliul fiscal au raportat în trecut utilizarea necorespunzătoare a Fondului de rezervă. Consiliul fiscal a atras atenția că, pe de o parte, sumele alocate către Fond sunt mai mari în fiecare an, iar, pe de altă parte, că repartizarea s-a făcut fără a respecta principiile publicității și fără a exista un instrument eficient de monitorizare a modului în care sumele au fost utilizate.

În ultimii ani^{1,2}, Consiliul fiscal a precizat ca se impune modificarea legislației care reglementează modul de utilizare a fondului de rezervă, reiterând recomandarea privind specificarea explicită a cheltuielilor care pot fi angajate din fondul de rezervă împreună cu o transparență mai ridicată, inclusiv prin raportarea periodică către Parlament a modului și nivelului de utilizare a fondului.

Modificările preconizate

Se abrogă articolul 29 al OUG 83/2014 *privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice*, articol în baza căruia din 2014 până în prezent repartizarea Fondului de rezervă s-a făcut fără criterii transparente de alocare, pe criterii majoritar politice și în proporție semnificativă în afara urgențelor prevăzute de legea-cadru a bugetării, Legea 500/2002 privind finanțele publice.

Se introduc trei noi alineate la articolul 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice prin care se impune obligația justificării caracterului urgent și neprevăzut al cheltuielilor finanțate, a indicării sumelor și naturii cheltuielilor finanțate, a criteriilor utilizate în selecția ordonatorilor principali de credite ai bugetului de stat și ai bugetelor locale precum și a existenței unui proces de consultare publică.

Sumele care vor putea fi distribuite către Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului se propune a fi limitate la 0.5% din cheltuielile bugetului de stat.

Suplimentar, Guvernul trebuie să prezinte în Parlament, rapoarte privind modul și nivelul de utilizare a fondului de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

2. Impact socio-economic al inițiativei legislative

Modificările propuse vor avea un impact pozitiv social, prin forțarea Guvernului de a crește transparența modului de cheltuire a banilor publici și prin introducerea obligației de a aloca sumele în funcție de anumite criterii de alocare.

3. Impact financiar asupra bugetului general

Nu există impact asupra bugetului de stat.

Vă propunem astfel, spre dezbatere și adoptare, în procedură de urgență, prezenta inițiativă legislativă.

Inițiator,

Anca Dana DRAGU

Senato

¹ <http://www.consiliulfiscal.ro/RA%20CF%202019.pdf>

² <http://www.consiliulfiscal.ro/RA%20CF%202020%2028%20iunie%20ora%2015.pdf>